

Ministerstwo Edukacji Narodowej
Al. Jana Chrystiana Szucha 25
00-918 Warszawa

PETYCJA

w sprawie doprecyzowania przepisów dotyczących wpływu głosów nieważnych na wynik konkursów na stanowiska dyrektorów szkół i placówek oświatowych

Szanowni Państwo,

niniejszym wnoszę o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do jednoznacznego uregulowania kwestii wpływu głosów nieważnych na wynik konkursów na stanowiska dyrektorów szkół i placówek oświatowych, ze szczególnym uwzględnieniem sposobu ustalania wymaganej większości głosów.

Zgodnie z § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznego przedszkola, publicznej szkoły podstawowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej oraz publicznej placówki (Dz.U. z 2021 r. poz. 1428), konkurs wyłania kandydata na dyrektora, jeżeli jeden z uczestników otrzyma bezwzględną większość głosów obecnych członków komisji.

Pomimo powyższego, obowiązujące przepisy nie zawierają jednoznacznego określenia skutków oddania głosu nieważnego, co prowadzi do powstawania istotnych wątpliwości interpretacyjnych oraz rozbieżności w praktyce stosowania prawa.

W obecnym stanie prawnym głos nieważny może w praktyce pełnić funkcję instrumentu oddziaływania na wynik konkursu. Oddanie takiego głosu umożliwia uniknięcie jednoznacznego opowiedzenia się „za” lub „przeciw” kandydatowi, a jednocześnie może prowadzić do braku rozstrzygnięcia konkursu.

Mechanizm ten – przy braku precyzyjnych regulacji – stwarza przestrzeń dla działań o charakterze instrumentalnym, polegających na blokowaniu wyłonienia kandydata bez formalnego wyrażenia sprzeciwu.

Sytuacja, w której głosy nieważne mogą wpływać na wynik postępowania, prowadzi do powstawania wątpliwości co do transparentności procedury oraz rzeczywistego charakteru podejmowanych rozstrzygnięć, a w konsekwencji do osłabienia zaufania społecznego do mechanizmów wyłaniania kadry kierowniczej w oświacie.

Na problem ten wskazuje również praktyka stosowania prawa. W przestrzeni publicznej szeroko komentowany był konkurs na stanowisko dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Piasecznie w 2024 r., który – mimo przeprowadzenia procedury – nie doprowadził do wyłonienia kandydata i wywołał istotne napięcia społeczne.

W odniesieniu do tego postępowania podnoszono, że w toku głosowania oddano m.in. 5 głosów nieważnych. Okoliczność ta stała się przedmiotem publicznej dyskusji, w której wskazywano na potencjalny wpływ tego rodzaju głosów na wynik konkursu oraz na możliwość powstawania wątpliwości interpretacyjnych co do sposobu ich uwzględniania.

Podkreślenia wymaga, że powyższe okoliczności przywoływane są wyłącznie jako przykład problemu systemowego i nie stanowią przypisania odpowiedzialności konkretnym osobom lub podmiotom.

Niemniej jednak przypadek ten unaocznia, że brak jednoznacznych regulacji w zakresie skutków głosów nieważnych – może prowadzić do sytuacji, w której konkurs nie realizuje swojej podstawowej funkcji, jaką jest wyłonienie kandydata, a jednocześnie generuje istotne konsekwencje społeczne i organizacyjne.

W świetle powyższego zasadne jest jednoznaczne doprecyzowanie przepisów prawa w zakresie:

- charakteru prawnego głosu nieważnego,
- jego wpływu na wynik głosowania,
- skutków dla ważności oraz rozstrzygnięcia konkursu.

Doprecyzowanie wskazanych kwestii jest niezbędne dla zapewnienia jednolitego stosowania prawa, eliminacji ryzyk interpretacyjnych oraz ograniczenia możliwości wykorzystywania niejasności przepisów w sposób mogący wpływać na wynik postępowań konkursowych.

Z wyrazami szacunku
